

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Інженерно-технологічний факультет

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ЗАКЛАДАХ
ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ),
ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Збірник наукових праць
Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції

24-25 травня 2023 року
м. Полтава

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Інженерно-технологічний факультет

Херсонський державний аграрно-економічний університет

**ВСП «Фаховий коледж управління, економіки і права
Полтавського державного аграрного університету»**

**ВСП «Лохвицький механіко-технологічний фаховий коледж
Полтавського державного аграрного університету»**

**ВСП «Хорольський агропромисловий фаховий коледж
Полтавського державного аграрного університету»**

**ВСП «Березоворудський фаховий коледж
Полтавського державного аграрного університету»**

ДНЗ «Гадяцьке вище професійне аграрне училище»

**«СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ЗАКЛАДАХ
ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ),
ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ТА ВИЩОЇ
ОСВІТИ»**

Збірник наукових праць
Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції

**24 - 25 травня 2023 р.
м. Полтава**

УДК 63.001:65.001:30.001:10.001

А 25

Редакційна колегія:

Антонець А. В., к.пед.н., доцент – голова редакційної колегії; Овсієнко Ю.І., к.пед.н., доцент – заступник голови редакційної колегії; Онішко В.В., д.пед.н., професор кафедри будівництва та професійної освіти; Япринець Т.С., к.пед.н., доцент кафедри будівництва та професійної освіти; Яхін С.В., к.т.н., доцент, завідувач кафедри будівництва та професійної освіти.

*Рекомендовано до друку
кафедрою будівництва та професійної освіти
Полтавського державного аграрного університету
(протокол № 15 від 05.06.2023 р.)*

А 25

Сучасні тенденції підготовки майбутніх фахівців у закладах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти: збірник наукових праць Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Полтава, 24-25 травня 2023 р.) / редкол.: Антонець А. В. (голова ред.) Полтава : ПДАУ, 2023. 252 с.

Збірник містить наукові доповіді Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції “Сучасні тенденції підготовки майбутніх фахівців у закладах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти” (м. Полтава), що відбулася 24-25 травня 2023 р. із актуальних методолого-теоретичних та організаційно-методичних проблем розвитку професійної освіти; оптимізації освітнього простору в умовах сьогодення; інноваційних технологій навчання у процесі професійної підготовки фахівців аграрного профілю; інформатизації освітнього середовища ЗП(ПТ)О аграрного профілю засобами інформаційно-комунікаційних технологій; тенденцій та перспектив розвитку аграрного виробництва, переробки сільськогосподарської продукції та харчових технологій в умовах сьогодення.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори наукових доповідей. Точки зору авторів публікацій можуть не співпадати з точкою зору редколегії збірника.

УДК 63.001:65.001:30.001:10.001
ББК 65.9 (4укр)-55

© Полтавський державний аграрний університет, 2023

**Вітальне слово учасникам та
співорганізаторам Всеукраїнської науково-
практичної інтернет-конференції**

**«СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ЗАКЛАДАХ
ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-
ТЕХНІЧНОЇ), ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ
ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ»**

Вельмишановні учасники конференції,
дорогі колеги, гості!

Ми раді вітати вас у стінах інженерно-технологічного факультету Полтавського державного аграрного університету.

Організатором сьогоднішнього зібрання є єдина у Полтавському регіоні кафедра будівництва та професійної освіти, яка створена зовсім нещадовно на вимогу ринку праці з урахуванням регіонального контексту щодо підготовки викладачів професійної освіти. Оскільки реформування професійної освіти в Україні передбачає масштабне «перезавантаження» системи, яке супроводжуватиметься не лише модернізацією інфраструктури, а й зміною стандартів освіти та навчання педагогів.

Знаковим є те, що сьогоднішня конференція проходить у рамках Всеукраїнського тижня професійної освіти, проголошеного і зорганізованого Міністерством освіти і науки України. Адже, курс, який сьогодні взятий центральним органом влади у сфері професійної освіти є пріоритетним для відбудови післявоєнної України.

Саме на вимогу сучасним реаліям актуальними стають питання: організаційно-методичних проблем розвитку професійної освіти; оптимізації освітнього простору в умовах сьогодення; інноваційних технологій навчання у процесі професійної підготовки фахівців аграрного профілю; інформатизації освітнього середовища закладів професійної та вищої освіти; сучасних підходів та перспектив розвитку аграрного виробництва, переробки сільськогосподарської продукції та харчових технологій в умовах сьогодення.

Всі ці питання будуть ґрунтовно розглянуті учасниками нашої конференції, котра об'єднала науковців, викладачів, педагогів, освітніх менеджерів, здобувачів вищої освіти з провідних вітчизняних закладів освіти.

Отже, бажаю всім присутнім плідної роботи, цікавих доповідей, нового досвіду і перспективних наукових розвідок!

Запрошую всіх учасників конференції до подальшої співпраці!

З повагою
декан інженерно-технологічного факультету
Полтавського державного аграрного університету
Олександра Біловод, кандидат технічних наук, доцент

З М І С Т

СЕКЦІЯ 1

МЕТОДОЛОГО-ТЕОРЕТИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ
ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Аврамук Ірина НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ.....	12
Бочкарьова Катерина ДО ПИТАННЯ ЕФЕКТИВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ГАЛУЗІ.....	15
Варнавська Інна ОСНОВНІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ІМІДЖЕВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧА ЗВО.....	17
Дзюба Аліна АВТОНОМНІСТЬ І САМОВРЯДУВАННЯ ЯК ПРОВІДНІ ПРИНЦИПИ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	19
Ільченко Олена РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПУ ЄДНОСТІ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ.....	21
Краснокутський Віталій ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ГУМАНІЗАЦІЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ В АГРАРНОМУ ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	23
Марченко Світлана СИСТЕМА ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ.....	26
Онiпко Валентина, Поспелов Сергій, Поспелова Ганна ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА ЗАСАДАХ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	28
Онiщенко Ірина ДО ПИТАННЯ ПРАВОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ГАЛУЗІ.....	32
Опара Надія ОПТИМІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ В УМОВАХ СУЧАСНОЇ ОСВІТНЬОЇ ПАРАДИГМИ	34
Поляков Роман КОНТРОЛЬ З МАТЕМАТИКИ ЯК СКЛАДОВА МОНИТОРИНГУ ЗДОБУВАЧІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ АГРАРНОГО ПРОФІЛЮ.....	38
Чкана Ярослав, Мартиненко Олена ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МАТЕМАТИКИ З ВИКОРИСТАННЯМ ТЕХНОЛОГІЙ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ.....	41

Список використаних джерел

1. Котенко Т. М. Управління якістю підготовки фахівців як засіб контролю. *Наук. праці КНТУ. Економічні науки*. 2009. Вип. 4. Ч. I. С. 344-350.
2. Яблочников С.Л. Аспекти професійної підготовки у ВНЗ фахівців економічного профілю. *Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя. Психолого-педагогічні науки*. 2012. № 3. С. 136-139.

Варнавська Інна

*кандидатка педагогічних наук, доцентка, доцентка кафедри професійної освіти
Херсонський державний аграрно-економічний університет*

ОСНОВНІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ІМІДЖЕВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Визначальним моментом розвитку іміджевої компетентності викладача закладу вищої освіти (ЗВО) за допомогою рефлексивних практик, на нашу думку, є його залучення до процесу а) усвідомлення факту необхідності цілеспрямованої діяльності щодо вдосконалення індивідуального і професійного іміджу; б) пошук способів корекції та оптимізації іміджу; в) переосмислення стереотипів досвіду сприйняття, мислення, спілкування і взаємодії на шляху професійно-особистісного (само)розвитку в осмислення викладачем особистого незнання/знання різних психологічних аспектів своєї професійної діяльності, в усвідомленні позитивного і негативного у власному іміджі.

Вибір форм проведення занять із формування іміджевої компетентності обумовлений необхідністю не просто повідомляти важливу інформацію, а й організувати процес її засвоєння, осмислення, актуалізації досвіду на заняттях. Основне завдання щодо створення умов для осмислення іміджу викладача ЗВО – спростити висловлення почуттів і думок учасниками, ініціювати процес переосмислення різних аспектів професійної діяльності. Основним результатом роботи є розширена можливість розуміння суб'єктом різних аспектів професійної діяльності: а) своїх можливостей та обмежень у професійно-особистісному розвитку; б) умов оточення, які детермінують професійну діяльність.

Основним методом формування іміджевої компетентності вважаємо метод актуалізації та проблематизації особистого і професійного педагогічного досвіду. Занурення у досвід певної професійної проблеми сприяє розкриттю фахівцем його власної суб'єктивності (індивідуальності, самостійності), розвитку рефлексивних здібностей, створює атмосферу довіри і психологічної безпеки всередині групи. Розширення індивідуально-значущого досвіду учасників може бути побудовано як екстраполяція старого досвіду в новій ситуації, наприклад, в обговоренні актуального

фрагмента фільму, виступи, аналіз педагогічної ситуації тощо. Важливо, для того хто навчається, опанувати нові знання через аналіз власного (позитивного або негативного) досвіду.

Можливість поділитися своїм досвідом є суттєвим мотивуючим фактором навчання і найкоротшим шляхом успішного та ефективного оволодіння новим освітнім досвідом. Для розвитку суб'єктивності фахівця необхідна провокація незадоволеності не тільки межами свого досвіду, своїх знань і вмінь, а й своєю особистою обмеженістю, здавленою безліччю особистих і професійних стереотипів діяльності, поведінки, сприйняття. Позначаючи, промовляючи і проблематизуючи свій досвід, педагог звертається до самоосмислення і переосмислення, стимулює процеси самосвідомості, збагачує свою професійну «Я-концепцію». Результатом продуктом подібної діяльності є породження нового, «авторського» ставлення до себе і професії, підвищення перетворюючих можливостей у суб'єктів професійної діяльності.

Таким чином, формування професійного іміджу викладача ЗВО відбувається і під впливом інших осіб, які перебувають поруч, і стають певними актуалізаторами проблем професійного розвитку, персоніфікаторами педагогічної культури.

Наприклад, різні види групової роботи (бесіди, груповий аналіз професійних ситуацій, рефлексивний розвиток компетентності тощо) надають суб'єктові професійної діяльності можливість розширити свої здібності, поставити собі складні завдання розвитку іміджевої компетентності викладача. Такий вид діяльності дозволяє суб'єкту освітнього процесу змінити звичні, стереотипні способи мислення, почуття, моделі поведінки, привести їх у відповідність до життєвих реалій.

Отже, процес формування іміджевої компетентності викладача закладу вищої освіти передбачає не стільки передачу знань, скільки їх залучення до шляхів і методів, що дозволяють використовувати власні резерви у вирішенні професійних проблем.

Список використаних джерел

1. Варнавська І.В. Основні фактори формування успішного іміджу викладача. *Перспективи та інновації науки. Серія «Педагогіка»*. 2023. №7 (25). С.60-70.
2. Грицан О. В. Формування позитивного іміджу навчального закладу : методичні рекомендації. Миколаїв : ОІППО, 2016. 44 с.
3. Ніколаєску І. Особливості іміджевої підготовки сучасного педагога в системі післядипломної освіти. *Витоки педагогічної майстерності. Серія «Педагогічні науки»*. 2012. Вип. 10. С.207-212.

